

paa Finanslovforslaget for det kommende Aar. Jeg har fremdraget disse Bøger for at vise, at det ikke, saaledes som det ærede Mindretal synes at mene, er noget saa Extraordinært, at der gives Bevillinger til Formaal af økonomisk Interesse for et enkelt Sted, for en enkelt lille Landsdel, særlig til Befordring af Trafikforhold som Tilskud af Statskassen, som et rent Pengetilskud, et rent Offer. Derfor er det Extraordinære ved det foreliggende Lovforslag ikke det, at der tilføjes ved Offre fra Statskassens Side at hjælpe paa en Landsdel, en Kjøbstad, der er særlig uheldig stillet og navnlig hjælpe den til at faae bedre Trafikforhold; men det Extraordinære ligger i Maaden, idet det nemlig sker ved at skaffe den en Jernbane. Men her er det jo netop, som paavist i Udvalgets Betænkning, at man maa staa, at vil man hjælpe dette Sted, kan det ikke ske paa anden Maade, det er ikke muligt at skaffe det en Havn. Der kan stiftes det en bedre Vej, og det er et Punkt, man særlig har haft Opmærksomheden henledt paa. Men jeg skal tillade mig at fremhæve — hvad der er udtalt i Udvalgets Betænkning — at Forholdet her er det, at denne Egn ikke vilde have den Nytte af en Vej, som andre Egne have, selv om den fik en nok saa god Vej. Særlig hvad Stagens Kjøbstad angaar, saa staa den i Modsetning til andre Kjøbstæder, idet de, deres Veie være nok saa daarlige, dog ved disse ere forbundne med det Opland, som ligger rundt omkring dem, eller i alt Fald med den nærmeste Del af deres Opland. Ud disse Veie kunne de affætte deres egne Varer til Oplandet, og ad dem kunne de fra Oplandet skaffe sig en Del af deres Fornødenheder, navnlig Levnetsmidler, Bygningsmateriale og Andet. Men hvorledes er Forholdet i Skagen? Skagen har i Virkeligheden ikke noget Opland og kan ikke som Korsør eller Helsingør ad Havnen ved Søfart skaffe sig et andet Opland, det kan ikke faae Noget. Skagen kan ikke afsætte sine Varer paa de nærmeste 4 til 5 Mil og navnlig da deres Fisk, thi der er ikke manne Menneker, og de, som findes, ere selv Fiskere, som kunne skaffe sig, hvad de i saa Henseende behøve. Alle deres Levnetsmidler og Materialer skulle føres langt borte fra. Selv om de have en god Vej, vil en Transport ad en Vej paa 4, 5 til 6 Mil dels nedfætte Prisen paa den Vare, som de have at sælge, og dels forhøje Bekostningerne ved de Varer, som de skulle skaffe sig, saa bethdeligt, at det bliver i høj Grad søleligt. — Forholdet er derfor, at naar man først erkjender, at der er Grund

til at hjælpe paa de ugunstige Trafikforhold deroppe, kommer man i Virkeligheden til at gjøre det paa den Maade, der er foreslaet i Lovforslaget. Jeg skal derfor, idet jeg henviser til Udvalgets Betænkning, til de Betragtninger, som der ere anførte til Støtte for Forslaget, og til de Betragtninger, som ere anførte overfor de Betænkninger, man kunde have, tillade mig at anbefale det høie Thing at vedtage Lovforslaget.

Blom: Hvis det høie Thing har gjort sig bekendt med min Udtalelse i Betænkningen angaaende Skagenbanen, vil det have set, at det, der hindrer mig i at anbefale denne Lov til Vedtagelse, er, at efter Alt at domme vil den Bane, der her projekteres, paa ingen Maade kunne bære sig selv. Den vil muligvis kunne bære sin Drift, men om at den skulde kunne forrente sin Anlægskapital og Anskaffelsesomkostningerne til Driftsmateriel, er der tilsyneladende ikke og har der sandsynligvis aldeles ikke været Tale. Under disse Omstændigheder skjønner jeg, efter at jeg har overvejet Tingen nøie, ikke rettere, end at det, der forlanges af Staten, er, at den skal bygge en Bane, som vil komme til at udrette et Arbejde, der ikke er det værd, hvad Banen koster, eller som i gunstigste Tilfælde skal udrette det Arbejde, som Skagenby har Nytte af, og som Staten for en væsentlig Del skal betale. Med andre Ord, vi skulle bygge en Bane, paa hvilken Staten skal tjøre Stagsboernes Fisk til Frederikshavn og Køl og Tommer, og hvad de ellers behøve, fra Frederikshavn til Skagen. Jeg er ganske overbevist om, at i den Retning har Staten ikke nogen som helst Forpligtelse. Der henvises til Stagens overordentlig ugunstige Stilling. Ja, jeg indrømmer, at Skagen er ugunstig stillet med Hensyn til Kommunikationsforholdene, men paa den anden Side maa Beliggenheden paa Nordpynten af Sjælland i andre Retninger have sine Fordele, thi ellers vilde den lille By ikke have souteneret sig der i saa mange Aarhundreder. Hvis ikke dens Beliggenhed med Hensyn til Fiskeri frembød endog saa meget bethdelige Fordele, er det ogsaa utænkeligt, at Byen skulde høre til dem af alle Danmarks Kjøbstæder, der vare gaaede stærkest fremad i Indbyggerantal i Løbet af den sidste Periode, for hvilken der foreligger Folketælling, nemlig fra 1870 — 1880, da dens Folketal var vokset med 20 pCt., saa vidt jeg huster — af alle Danmarks Kjøbstæder var der kun 16, som vare voksede ligesaa meget eller mere. — Jeg kan altsaa ikke skjønne, at der er Grund til at